

Szakterületi tanítási gyakorlat

/ két féléves képzés /

1. A gyakorlat célja

A tanárjelölt az Egyetem erre felkért partnerintézményeiben mentortanár közvetlen irányítása mellett, a Tanárképző Tanszék szakmai ellenőrzésével, szakképzettségi területén tanítási gyakorlatot végez. Ez a gyakorlat alapvetően arra készíti fel a hallgatókat, hogy tudjanak tanítási témákat és tanórákat tervezni. Képesek legyenek azokat értékelni és elemezni, és az adott osztály, tanulócsoporthoz sajátos igényei szerint, a szaktárgyi és szakmódszertani követelmények figyelembevételével azokat megtartani. A gyakorlat alatt a hallgatók komplex és önálló feladatokat végeznek el, tapasztalatot szereznek szaktárgyuk tanításában, és szaktárgyuk speciális oktatási módszertanának területén.

A tanárjelöltek tapasztalatot szereznek a tanórák előkészítésében, megtartásában, a tanulók megismerésében, ismereteik és személyiségük fejlesztésében és teljesítményük írásbeli és szóbeli értékelésében.

A tanítási gyakorlat során, az órákra történő előzetes felkészülés, az óramegbeszélések, a hospitálások és a célzott iskolai megfigyelések eredményeképpen fejlődnek és erősödnek a hallgató tanári kompetenciái, ezen belül legfőképpen az alábbiak:

- A tanulók személyiségének fejlesztése, az egyenlő bánásmód érvényesítése, a differenciált oktatás
- A tanulói csoportok, közösségek alakulásának segítése, fejlesztése
- Szaktárgyi és szakmódszertani tudás megfelelő alkalmazása
- A pedagógiai folyamatok tervezése
- A tanulási folyamatok támogatása, szervezése és irányítása, valamint a pedagógiai folyamatok és a tanulók értékelése
- Kommunikáció és problémamegoldás

2. A gyakorlat időtartama

A szakterületi tanítási gyakorlat két (2) kredit (35 hallgatói munkaóra).

A gyakorlat legfeljebb hat hétig tart a hallgató iskolai órarendjétől függően.

Az adott szakképzettség területén végzett *szakterületi tanítási gyakorlat* 35 óra, amely magában foglalja a szakos hospitálást, az óramegbeszéléseket és 10 önállóan megtartott tanórát/foglalkozást.

Tehát a szakterületi tanítási gyakorlat három alapvető eleme a hospitálás, az óramegbeszélés és az önállóan megtartott óra összesen 35 órában.

Részletezve:

Szaktárgyi hospitálás: 5 óra

Egyéni felkészülés: 20 óra (ebből óramegbeszélés minimum 10 óra)

Gyakorlótanítás: 10 óra

Összesen: 35 óra

3. A gyakorlatra történő jelentkezés módja

A hallgatók a gyakorlatot megelőző szorgalmi időszak vége előtt, a Tanárképző Tanszék által megadott határidőig (**2023. november 17.**), a **903B** elektronikus szakmai bejelentő leadásával a Neptun- rendszeren jelentkeznek a gyakorlatra. A bejelentő is innen tölthető le.

A szakterületi tanítási gyakorlatra a Tanárképző Tanszék osztja be a hallgatókat, az Egyetem partneriskoláival egyeztetve. A levelező képzésben részt vevő hallgatók speciális helyzete miatt azonban lehetőség van a hallgatói kérések, javaslatok teljesítésére.

A gyakorlat megkezdése előtt a Tanárképző Tanszék e-mailben értesíti a hallgatókat a gyakorlat helyszínéről és a vezetőtanárok személyéről.

A gyakorlatot **a tavaszi félévben legkésőbb február 15-ig el kell kezdeni.**

A szakterületi tanítási gyakorlatot teljes egészében teljesítenie kell a hallgatónak az adott szorgalmi időszakban. Az a hallgató, akit beosztottak a gyakorlatra, de nem kezdi meg a gyakorlatát, fegyelmi vétséget követ el. Betegség vagy más indokolt távolmaradás esetén a vezetőtanárt és a Tanárképző Tanszéket feltétlenül értesíteni kell. A hiányzást betegség esetén hivatalos okirattal kell igazolni. A hiányzás pótlásának idejét a vezetőtanár és a szakmódszertan

oktató határozzák meg. Ugyanez vonatkozik a gyakorlatot lezáró vizsgatanítás esetleges elmaradására is.

4. A hallgató feladatai

A szakképzettségéhez kapcsolódó gyakorlati ismeretek begyakorlása, megszerzése a mentortanár irányítása mellett. Ennek a feladatnak a gyakorlatban alapvetően két része van: hospitálás és óratartás. Hospitálás szakos órákon, ezek megbeszélése és reflektív értékelése a mentor segítségével és a hallgató tanítási gyakorlata a saját szaktárgyából, ezek megbeszélése és reflektív értékelése.

A hallgató feladatai részletezve:

- ismerkedés a tanulócsoportokkal és munkájukkal;
- ismerkedés a szaktárgyi munkával kapcsolatos iskolai egységekkel, infrastruktúrával;
- szakmai kapcsolat az iskola más tanáraival (pl. az osztályt tanító, ill. ugyanolyan szakos tanáraival);
- hospitálás: a mentor, vagy más tanár által tartott szaktantárgyi órák megfigyelése, óraértékelés reflektív beszélgetés keretében;
- tematikus terv készítése és óratervezés;
- a tantárgyhoz kapcsolódó taneszközök megismerése és alkalmazása (esetleg készítése);
- tanórák megtartása (legalább 10 tanóra/foglalkozás);
- az órák elemzése, értékelése reflektív beszélgetés keretében (minden látogatott és megtartott óra elemzése mentori segítséggel);
- a tantárgy tanítása során alkalmazható differenciálás módszereinek megismerése és alkalmazása
- értékelés: önértékelés (összefoglaló készítése a tanítási gyakorlat tapasztalatairól, a munka értékelése a továbblépés lehetőségeinek felvázolásával);
- a gyakorlathoz kapcsolódó kötelező dokumentumok elkészítése: tanítási ütemterv, hospitálási napló, tematikus és óratervek, reflexiók és egyéb, az egyetemi szakmódszertan oktatók által megkövetelt dokumentumok elkészítése. Mindez a tanárjelölt portfóliójának részét alkotják.

.5. A gyakorlat értékelése

A gyakorlatot **zárótanítás zárja** a szakos szakmódszertan oktató és a mentor jelenlétében. A szakos tanítási gyakorlat teljesítését a mentor értékeli rövid szöveges formában, továbbá egyetlen, összegző (ötfokozatú) gyakorlati jeggyel, az erre szolgáló nyomtatványon (*Igazoló és értékelő lap*).

A hallgató kompetenciáinak értékelése kiterjed a gyakorlaton megmutatkozott hallgatói attitűd értékelésére, a vizsgatanításra, a kapcsolódó dokumentumok a Tanárképző Tanszék és a mentor által előírt elkészítésére és használatára, a megtartott órák és a reflektív óraelemzések szakterületi és módszertani jellemzőire. Lényeges eleme a tanárjelölt szaktárgyi, szakmódszertani és pedagógiai felkészültsége, tanítási tevékenysége, a tanulókhöz való viszonya, valamint hivatástudata. Az értékelésnél figyelembe kell venni a hallgató egyéni fejlődését a gyakorlat során. Tehát nem (csak) a zárótanítást értékeljük, hanem a hallgató egész teljesítményét, fejlődését a szakterületi tanítási gyakorlat alatt.

Itt kell megemlíteni azt is, hogy mivel a tanárjelöltek a szakterületi tanítási gyakorlat során kerülnek először valódi tanítási és pedagógiai szituációba, ezért néhány hallgató esetében itt vetődhet fel a pályára való alkalmasság/alkalmatlanság kérdése.

Itt segítség jelenthet a rendszeres és szükség esetén azonnali konzultáció az Egyetem gyakorlatot kísérő oktatójával.

A szakterületi tanítási gyakorlat elégtelen, ha a tanárjelölt:

- szaktárgyi ismerete alapvető hiányokat mutat,
- munkafegyelme, órai munkája, tanítási tevékenysége nem felel meg a követelményeknek,
- az előírt dokumentumokat (tematikus és óratervek, stb.) nem készíti el, vagy ha azok nem tesznek eleget az előírásoknak.

2023. 10. 26.